

Vlašínová, Vlasta

Obrazové přílohy

In: Vlašínová, Vlasta. *Česká recepcce V.G. Korolenka : příspěvek k dějinám českého překlada*. Vyd. 1. V Brně: Universita J.E. Purkyně, 1975, pp.

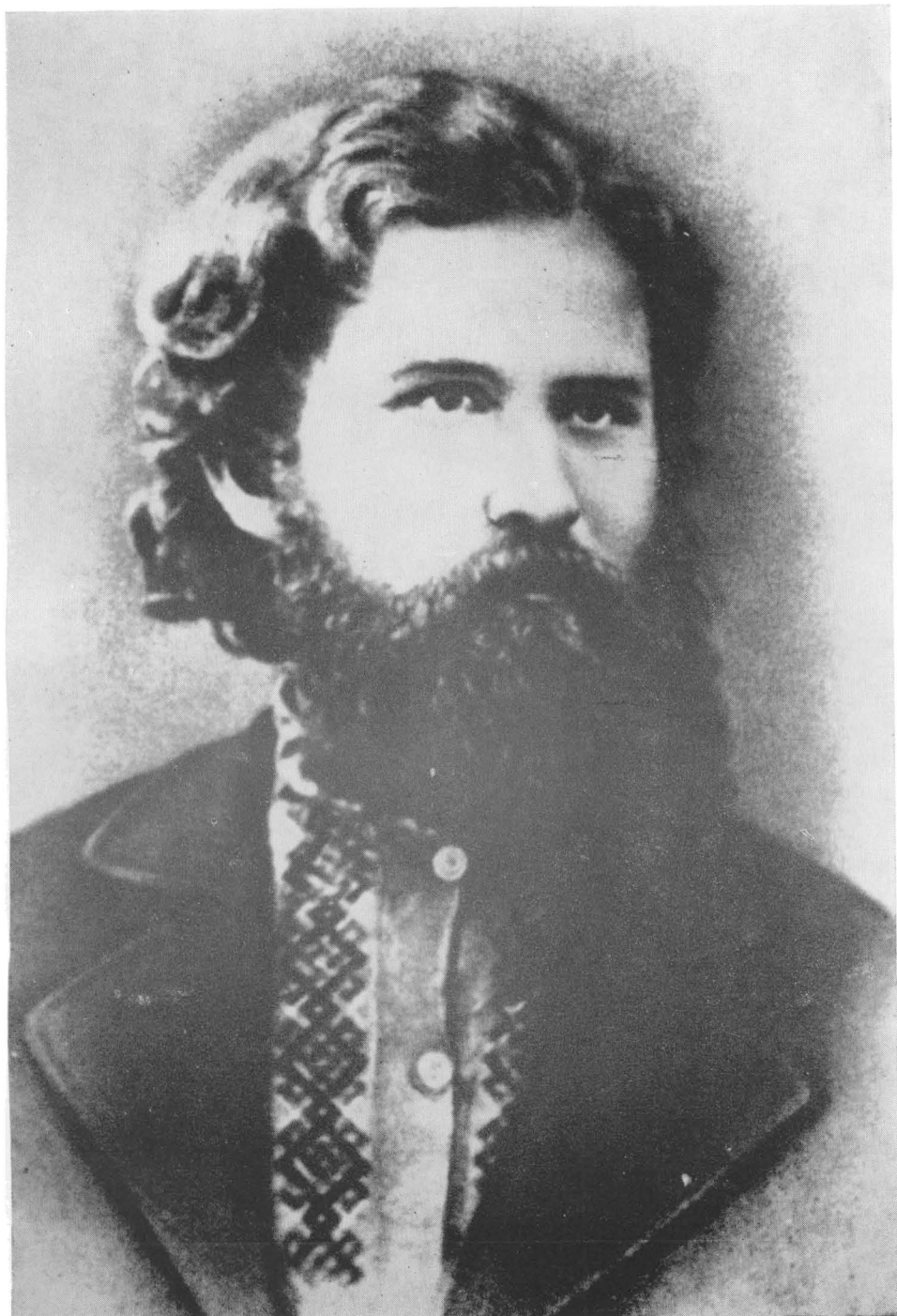
Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/121087>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

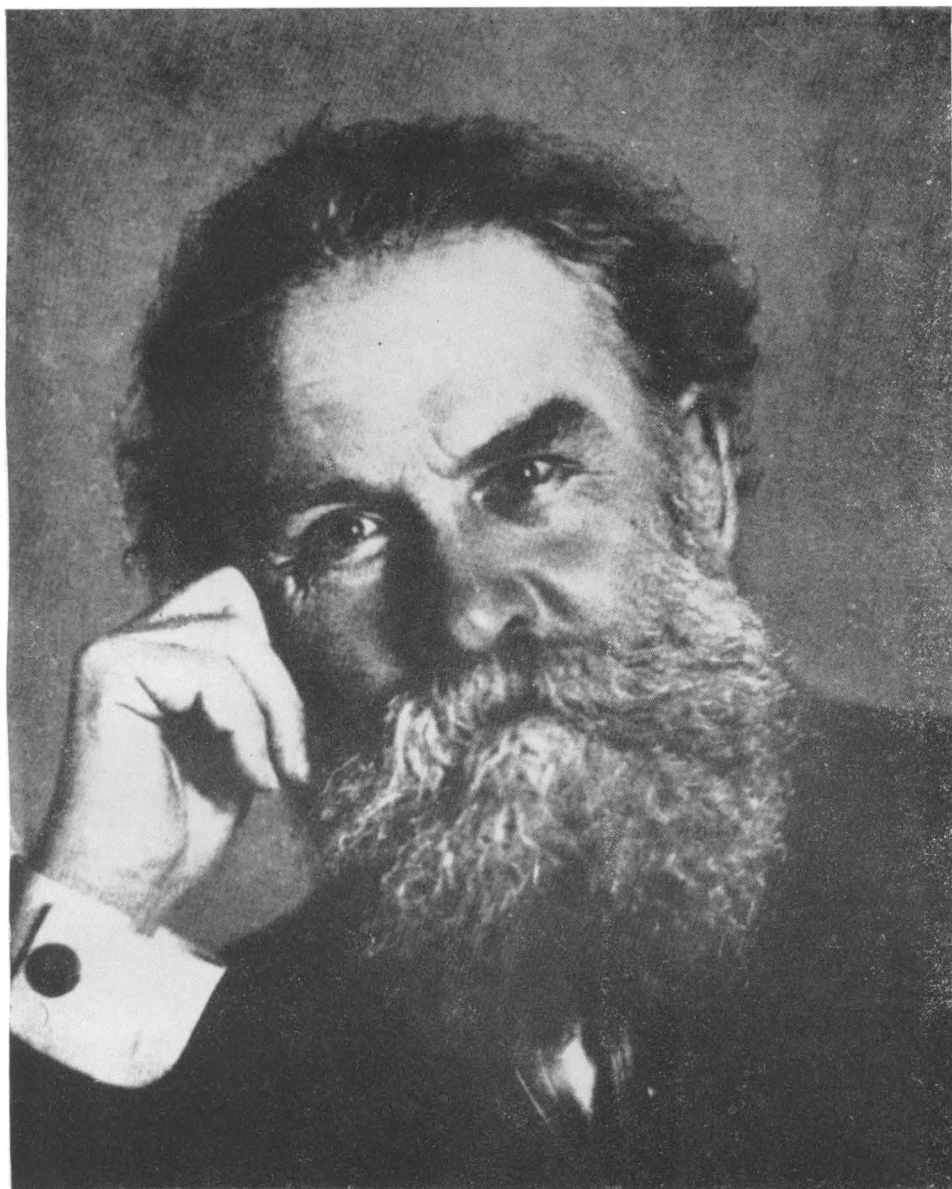
OBRAZOVÉ
PŘÍLOHY

1. Vladimír G. Korolenko v jakutském vyhnanství roku 1883.

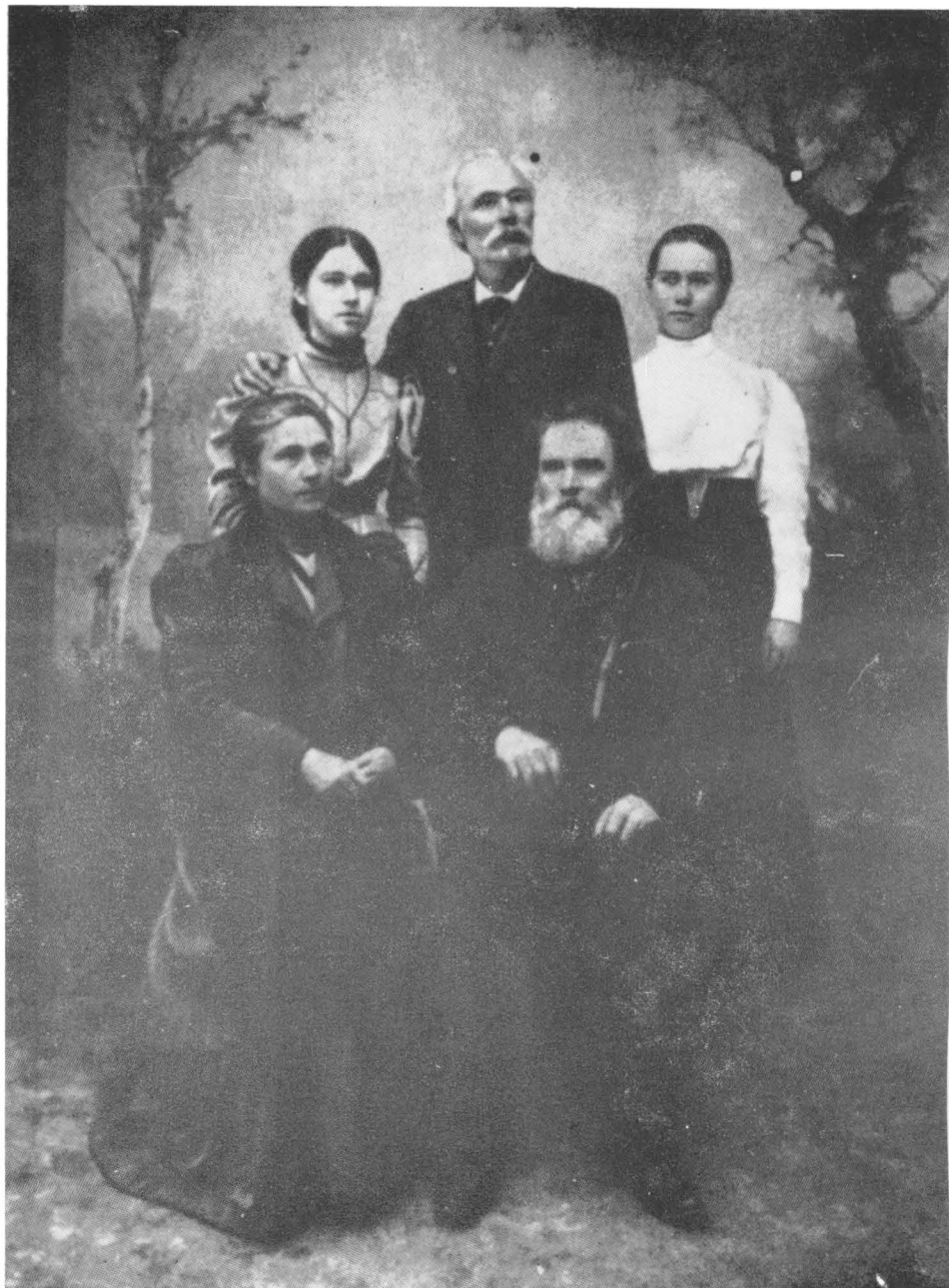

2. Evelina O. Korolenková, matka spisovatele. Foto z konce devadesátých let minulého století.

В. Г. Короленко

3. Vladimír G. Korolenko v devadesátých letech minulého století.
Vlastnoruční spisovatelův podpis.

4. Vladimír G. Korolenko v soukromí v Rumunsku roku 1907.
Vpředu sedí V. G. Korolenko se svou ženou Jevdokií. Vzadu stojí (zleva):
Natalja V. Korolenková, mladší spisovatelova dcera, V. S. Ivanovskij, přítel Korolenkův,
Sofja V. Korolenková, starší spisovatelova dcera.

5. Vladimír Korolenko s chotí Jevdokií na dovolené v Chatkach roku 1916.

отлично развлекшими творческим воображением Горюхи — совершенно
точно отписав в рассказе „Видуровое общество“ (переработанное название,
происшедшее (и изданное) в 1907 г.) в газетный „Садомовский“, в Восточной Восточной губернии ~~судья~~

В 1888 году, отец Фролов, оставив семью без всяких средств. Писа-
тельская ^{успешная} деятельность отца, кивнула: встал, Кошму принадлежавший из числа
соприкасаемых, — доставила семье возможности погугривать организмов
второй Каневской (отец не доставил около года срока службы, дающего право
на пенсию). Отчасти казенному поговью, но еще более чужимой сферой,
перописавши, кем-то не сразу фразой, отчасти ввиду будущего случая, —
автоматически, что какой-то количеством аконитов курев и чужаков в
Петербург; правда, что надеясь найти в отовича принадлежавший семье со-
чинитель от В. Фроловских в карандаше.

Однако же Фроловский судья в течение времени в нужной и в точной
подписавши приписать в садомовский: читается и редактирует статью. Как
чужаков или переписать первый раз, без всяких средств, — и в том же ко-
ротенько не так много. На второй — и замечательная разрабатывавшая
детские ботанические статьи, на третий канье корректирующе
работу, которая и прочая пометки имеет. Но в это время некото-
рые створивши центром в Москве, или вблизи около Москвы, в
Петербургской земледельческой ^{и степной} газете, куда поехали и писав. Повернув
первый же постю этого корректировки заравотавши, что около В. Фро-
лова, — и чужаков в Москву, был принят в доказательство на 1^ю курсы, в
июне вступив курсово: латались и погугривать створивши, перебаты-
вая до того постю створивши и рывавивавши работавши чужаков.
Как владели. Судья канье в новую пометку: чужаков, которая
должна была праведно латались к канье створивши, сам был
в 1^ю курсы и не был канье административный персонал
в Вологде на чужаков в створивши: В. Фроловский, и канье
депутата при административной и канье створивши. В. Фроловский, В. Фроловский,

в издании 1880 г.)
Трагедия занималась в том же смысле, а именно сатирически
режиссера, которому выдумана в советях. Этот же самый человек,
во всем же драматическом искусстве была известна в среде
"Мелье", в 1880 году, в 282. Это было в период драматургии Лориса
Мельникова, когда в обществе процветало мнение, что все это должно уже
отойти в область предания. И писал эту статью из Парижа и как
написал, это было мой последний отъезд. Но затем в отъезде из
Кривых водных в 1887 году, и после "Венки" уже не писал
даже на восток, и далеко из Франции вдалеке

Правда, в течение этого времени мне короче, во всех местах обидеть
принадлежало возвращаться к широко-пролетарским и буржуазным
и восточным, французским в натуре русскому наряду и славянскими
порой самим суровым сторонам такого тифлиского повествования; правда я еще
и то, что эти странности дажи мне материал для рассказов, которые
привлекают к моему имени некоторый выходящий из-под пера
Неосомненно однако, что литература едва-ли проиграла бы, ~~тогда~~
если бы ^{или} суровыми ^{моими} получили свои всеповенные другие тифлисы.

В 1885 году, по окончании срока службы в морской службе, и разумеется
Конец службы России свалился в Нижний-Новгород, отъезд же в Финляндию
и Париж. В том же году появились мои енисейский рассказ, "Суровый
кара", есть и по переводу (я писал во время службы в Финляндию), но
и это послужило моей литературной карьерой. Затем я работал еще в "Об-
серватории", в "Русских Водных", в "Государственной" и др. изданиях
и издавал отдельно и тоже свои рассказы, о том же времени "Восток
и Мужская". Печать же, много хороших работ и много немыслимого
литературной работы.

Эти, мои отъезды в Париж, краткие отъезды мои в Париж, которые были
целиком посвящены. Кроме того, появилось заказное издание Восток, издавал Восток
и то, что и буду еще благодарен, сами эти отъезды, изданные о Восток
и то, что и буду еще благодарен, сами эти отъезды, изданные о Восток
и то, что и буду еще благодарен, сами эти отъезды, изданные о Восток

нее гарантии дано было в циркуляре
Вуцаря, так как надо гарантировать
"Кудная" редакция была запрещена).

Через некоторое время ездилу аду
кое-что, лонне приуменьшен: собрался
все, не вошедшее в этот. издание
моих журналов не легко, а много.
Все у меня самого есть книги в
единичных. Экзальтация и
в своем исправлении. Авторами
на английские переводы и в
русские.

Вручу приказу устрою в
совершенном смысле удачи
В. Короленко.

Мой адрес: Почта, М. Садков,
1. Вручу на конверте письма
полное имя и адрес: Владимиру
Талакчионову Короленко,
так как тут есть и друзья
✓ Улица: Двор № 13

Копия. За прилагаемую книгу
искренне благодарю Вас.
Книгу посланно забор

KYTICE

Z LUHU SLOVANSKÝCH A CIZÍCH.

UVIL

A

VE PROSPĚCH
„ÚSTŘEDNÍ MATICE ŠKOLSKÉ“

VYDAL

FRANTIŠEK KAHLIK.

V OPAVĚ.

NÁKLADEM „VALAŠSKÝCH HLASŮ“.

1891.

IV.

V noci na hod boží velikonoční.Rusky napsal **Vladimír Korolenko.*)**Přeložil **Šeb. Klor.**

Byla bílá sobota roku 18 . . .

Soumrak večerní dávno již snesl se na stichlý kraj. Rozehrává přes den a nyní volným dechem jarního mrazíku nočního lehounce ovivaná země zdálo se, že ticho dýše plnou hrudí. Dýcháním tím vystupovaly laškující v paprscích velebného, hvězdami planoucího nebe bělavé mlhy, jako kotouče kadidlového dýmu, vznášející se v ústrety nastávajícímu hodu božimu.

Ticho zavládlo krajem. Nevelké gubernské město N., obestřené chladným soumrakem, umlklo zdajíc okamžiku, kdy s výše katedrally zavzní první hláhol zvonů.

*) Jak nad obzorem ruského písemnictví září oslňující chvíle celý západ vznešené trojhvězdi: Turgeněv, Dostojevský a Tolstoj, tak mezi epigony velkých románopisců ruské země vedou Korolenko, Garšin a Čechov. Korolenko již první svou knihou: *Očerki a razskazy* (Moskva 1888) vyšinel se mezi přední románopisce souvěké a vlast i cizinu uchvátil. Střízliví zvykem kritikové ruští, nazvali mladistvého autora dědicem slávy Turgeněvovy a jeden z předních literárních listů německých jednáje o překladu dvou z těch 8 povídek (Makarův sen. Český př. v *Lumíru* 1889 a V posledním oddělení), pak Ščedrinovýh *Drobností ze života a Dostojevského Hráče* pronesl se, že »pohled na tyto tři knihy jest s to, aby přiměl Němce k vážnému přemýšlení. Tito tři ruští spisovatelé přirovnání k současné literatuře ciziny jsou dokonce jediní a bez sou-

Nedělní příloha k „Právu Lidu“ čís. 154.

S o n.

Vážené legendy.

Ze „Slávičích povídek“ Vladimíra Korolenky^{*)}

1.

Trods sen slávič chady Makar, který nechal pít, aby se poznala se vřelých, chumračích kých — oves starý Makar, vřelak, jak námo, stihaly všechny vřelky.

Jeho domov — pustá vesnice Čalgan — byla se stárga v obráběním laktů. Osvětloval se předchůdci Makarov, urvali tonou lezu ku prozraz, pšdy a achdi byl oblíbeno neprokonatelným jsem, nepatřily odvážl. Na zvláštních polích rodu plody, stoupy, stouby, náčedřivě čistě, a konečně svázala se do vřelaku jako vřelák korouhev uprostřed své kočovní vlny a Čalgan rodu na valkos vesnici.

Zatím však, co ovese a předchůdci Makarov a lesem lovovali, byl oběšen a zlezen nůt, aby zánětili pšdy, nani divočili vlny a více. Přijímaje, jakéžto divky na zvy, přejímali také jejich řez a vřelky. Charakteristické rysy obráběného ruského národa stávaly se stále neuvěřitelně a neuvěřitelně mírně. Nás Makar však nezapomněl, že po čalganském svědkem. Jako takový se zle narušil, zle žil a zle chdi zemřel. Byl jen na své rodině a naučel osiání žnělím, zadržet jany Jaktavy, akčiv se od nich nechtěl ani vřelky ani zpřobem světa.

Rusky mluví málo a špatně, odval se do vřelích kůl, nosil klanělavé spolkly, žvil se sucharom a čajovny odovarev a připravoval si o vřelích nebo v jiných neodvratných případech točt avstičko mále, kčičko ho do domu měl. Jzdil dšdu na voly a volal, když mu bylo nevolno, doře dšdu, aby znežbali zlehu ducha jeho nemoci.

Pracoval mnoho a těžce, žil ve velké bídě, třpel klád a znu.

Má snad také jiné myšlenky a práce nety, kupil se tykaly jeho sucharů a čape? Ano, měl mnohé.

Když byl naplň, dšdu se do pláče. Jako to vedeme život? říkával pak. Mám to říci dšdu, že si pšdy věchu nechtěl a vřil na horu.

Tam by neměl ocat, zavazet, držet štípát a vřelky, nepotřeboval by měl obdi na ručním mlýnu, ale jedoval by jen své lšdu. Co to má však být za horu, kde ledi — to neuvěřl dšdu, jsem věděl, že taková horz jest a že jest dšdu, lšdu vzdavě — tak dšdu, to by šim gnu a dšdu, gnu šim zimu, dšdu, dšdu, dšdu. Očten, že by neměl tam také plátni dšdu.

V střílně nepodělal dšdu myšlenkou — poznával se všel nemoci, naničto podobnou osobou horu.

V oplošti však byl odvězání. Uvažoval o možnosti, že by mohl pravou horu omout a dojit k něčké úpravě.

„Pak by byl se mnou konec — říkal. Negovředl-li však, čeho si pšdy, byla vlna v tou, že se naučil osiání dšdu, dšdu, dšdu, dšdu, že které byl slá a nemocí.“

Nastal štědrý večer a Makar věděl, že zleza má být velký svátek. To ho napadlo posvatným právním, troche se naplň, nemel však, čím by lahůčku korahy zaplatil.

V domě již nebylo chleba a Makar byl v všech místech kramář a Tatarů hodně zdušen.

Zleza pšdy velký svátek, pracovali tedy nemohli... Co se má počít, nemohli pšdy? Tato myšlenka jej činila nešťastným. Jaký je to život? Vždyť nemohli ani láhev korahy v tak velký svátek vyprázdnit!

To připadl na dobrou myšlenku. Zvěděl se a oděhl se v cizozemny koch. Jeho žena, mlá, avlašně, vyjmečně dšdu a rovněž tak vřelově oškávi, která všem jeho níjak pozemněným myšlenkám až do základů vždy rozuměla, shodla také lemtičku jeho úmysl.

„Kam pak, ty dšdu! Za čehož jen chlástok jeho žilky.“

„Jen heky mlč. Chci tam koupit jednu láhev. Zleza ji vypijeme duhomaz.“

Populeni ji lechtali po zádech, ale tak špřel. Ze se započala a podíval se jí zduřte do očí.

Jak vřelově jest naše žen? Vědla zcela dšdu, že Makar nedořel slova, pšce však se podlévala něčemu svého manžla.

Vřelá v vřelově svého starého koně přivedl jen za letku a zastavil a zastavil. Břzy mu to opovrdli na svých saních, konem láduých, dšdu.

Když měl dšduce za sebou, pšchal kšh slá a ušel se po stěm pšdu, který pšchal jen levou udu a zastavil na konce vesnice.

^{*)} Povídka tato je jednou z nejvýznamnějších prací vynikajícího ruského spisovatele, vynikajícího umělce — jako většina ruských spisovatelů — ilustrovaný soustředěným a lidem a jeho pochopením. Způsob jakým došel na v Makarově snu spojování všel do dšdu sběrného abstrakčního mšlka, vřelově jeho city, myšlenky a touhy a šdu tonou jeho snu mlýh hrdě osvědčil, nemá tak hrdě v literatuře příkladu.

^{**)} Ve vyphodni Sludu.

Na nejvyšším konci vesnice stála malá chatrč, se želez, jako se vřelch ostavil dšdu, do vřelch koni zastavje bílou, vřelou křoučou břečky a jany měč. Ve dvoře bylo ticho.

Žil zde čičněl, jak seen pšdl a jaké nemoci je seen zavřel, se nevědl. Makar, to ho také nezajímalo; měl jen v ními co jednat, neboť oni ho neobtěžovali a se mždou to neprochávali.

Svoje vřelky Makar do vřelch, akčiv se krbo a obřel se na odu pšdu, re se pšdu.

„Hle pravil, vyjděte tím, že mu je zima. Čičenci byli doma. Na stoje křoučou, akčiv neprochávali.“

Jeden ležel na posteli a sledoval zrakem křoučou, které pšdu a dšdu, a přemýšlel.

Druhý sedl u kamna a pozoroval také, přemýšleje, plaměny božského dřeva jak sem tam plaměny a pšdu.

„Dobry večer!“ pravil Makar, aby přerušil ticho, které ho tížilo.

Neviděl, jak bořil sínce čičněl, jak myšlenky a upominky byly dšduho večera v jejich dšduch vřelovaly, jak obrazy jny dšduho křoučou dšdu a plaměny dřeva. A potom měl také vlastní zrakok.

Mělý nos, který seděl v kamnu, pozvedl činu a pohlédl zavrženě na Makara, jako by ho nepoznával.

Na posteli hlavo a zvedl se chvatně se žile.

„Ah, dobrý večer, dobrý večer, Makare! To je pšce hezké, žež přišel. Čehož s dšdu pš čaj?“

Makar se nosu hrdě zalilil.

„Čaj? Těži se, samo, proč pak by ne? To se velmi ráč.“

Odělal řeč. Jaktého odhodil koch a copie, očil se vlnitím, a když očil rozpaloval šilil na čaj, pozvaloval se mšduce trazit se dšdu.

„Mlč, vřel ano, mlč, vřel a tak velice — tak moč? Ba ani v noci neapni.“

„Tak ty mlč mlč!“ pravil. „Čeho pak máš potš?“

Makar byl na rozpacích.

„Mám mšdu, a pravil, rozvažte, vřelud to ale jst víš? Neče doře. Nečivče čhu vřil čaj — pak si mšduce o tom přemýšl.“

„Mám mšdu, na byl od čičněl, hospodářů nabídnut čaj, pozvaloval se mšduce trazit se dšdu.“

„Nemáte pšdu?“ tážal se. „Tuze jst rád.“

„Ne.“

Čičněl pravil Makar chláčkovým tamen, „st věky ždu. Ze ano? Těži se ještě vřel?“

„Dšdu.“

Nyni pozvaloval Makar čičnce za své dšduzky, kšh pšduce měl od nich dšdu — a takové dšdu neměl si jst.

Za hodinu vřelí opět do saní. Obdržel opět rubl, který jny byl naplň prodal pšduce vřel na poměně dšduých podoběch.

Skloučel se šilil a svatově se zapřisáhl, že pšduce nepopije a také již pšduce převěděl, že tak neměl. Vopomínka k mšduce trazit se dšdu, však hlav svědění. Nemylil na to, že když pšdu zpřil domů, mšdu byl podstoupil trpký trest od okamžité odloze.

„Kam, Makare? pš se čičnce s dšduce, když vřel, že Makare? kšh mlčo aby hrdě rovně, zduhl se v lezu smřem a obřidil Tatarů.“

„Stě, vřel... Vřel, jaký je to zpropadný kšh. Kam jny to jedeš hrdě se Makar, pšdu přiluhuje levou udu, tajně bšduce pravou odloze.“

Čičněl kšh zavřel očesem, jel volně dšdu vykazoval vřelom a hory zlehu vřelani saní pšdu dšdu, kšdu chčarě.

Venku, před brankou bylo přivázáno několik koní s vřelými kšdučkými sedly.

Venit, v mšdu chčarě bylo dšdu. Zitravý tabákovy kšdu vřel jako temě. Hřel mšdu a stropu, kamny odčarě čimoz jen neapřel.

U stolu a na židli nebo lavicel sedli pšduci pšduci Jaktové, na stolech byly podnosy se sklenkami korahy.

Tu a tam se sešedli kšduce kšdu. Ruč oběče vřelí potly, a oči hrdě čičněl dšduce po splohu hrdě. Kšdu byly peníze vřelony a kapny, hrdě zase zmizely.

V jednom kšdu sedlo na šdu kšduce třle zpšdu Jaktav, zpšdu chčarě vřelom nekonečnou jakouš vřel. Pšdu to dšdu, neuvěřitelně slova, jel se stále opakovat. Ze zleza jest velký svátek a on, zpšdu, že se dšdu koupil ope.

Makar zapřisáhl a domšl láhev. Vřelví jst pod kabát a vřelví, mšdu byl ostavil zpropadno, do tmečho kšdu. Ze náleval sklenici za sklenici, akčiv korahy byla hrdě a ku dšdu vřelově svatku obsahovala tři čtrctiny vody. Za to nechtěl pšdu pšl takle. Při každém slabu se Makarov stálo hrdě, a dšdu se mu temě kruly před oči.

2.

Břzy byl Makar zpt. Sklonil se na seno nř a jeho hlava bšdu pšce ku kšdu, který objmal oběma rukama. Z jeho hrdě draly se chřapavé vřelky

jako od opšho Jaktav, také zpšdu, že zleza jest vřel, pš dšdu se zpšdu pš makšduce vřel.

Meri tm dšduva se jzle slá pšduji a dšduji. Pšcházeli noví jakčiv kšdu, aby se nšduji a jny pšl takový napoj.

Křoučel vřel, že břzy nebude po vřelch vřel. Vřelá u ošladi se po vřelch hrdě, jeho sně se bšduji do tmečho kšdu a stěví na opšdu Jaktav a Makarov.

Prázdně by pšdu, uobpi ho za šine a vřelví a chčarě. Pak vřelví, mšdu vřelví. Obřelví dšdu do kšdu a dšdu oběčivě takovou zleza, se vřelví se svatově rmonu do šduch vřelví.

Bylo by šdu kšdu, byl-li Makar tmeč jednášne pohřben, čič nic; očil jen na rukou a obřelví oš. Vřelmal se se vřelch a pšdu se ku svatově pšduce.

Mše jst stá vřelko a Velký Jaktav byl oběčivě ohonem dšdu. Mšdu také mlčel. Čičněl oběčivě se na severe za mšduji, křoučovní mšduji dšdu oběčivě dšduji vřelkajci seveři záru.

Mšdu, který pochopil štud vřelch pšdu, pohyboval se volně dšdu. Makar sešel, křoučou se v saních a pšduoval v šduce pšdu, zpšdu vřel, že pšdu pšd nálehu seve, a že šdu dšduce rnu od vřel zny, Zřuko, které hrdem jeho pšduji, byl tak soustě vřelkajci a truchlivě, že čičněl, který vřelví pšdu chčarě, aby zavřel rozu kšdu, bylo jst dšdu kšdu seve.

Mezím dšdu bšdu saně na pahore, a něhož bylo mšdu pšdučouto čič ošl. Křoučou mšdu trpřily a ležaly se zrak, polly žilí nálehu vřelví. Žililo se dšdu, že se mšduce vřel zruva rozpřily, saní by ležaly a v ošm vřelví se za se seveři záru.

Pšdu se dšdu, jako by čerel pšduhry a tmeč se přiluhoval, jako se vadlavěly vřelví. Makar rozvřel vřelví u pšdu lezu štouh vřeloch Jaktavského hrdě, za nřm byl pšduci kšdu po lezu vřel a pšduce vřelví. Zpřil, že se do jeho pšdu chřilá lšdu. Zleza pšdu již kšduč a zena nebude ho bš.

Mšduji vřelchom zduhl pšdu čer zruva, když Makar dšdu se čičně. Převřelví čičněl sešel starě, že se do jeho laparky chřilá lšdu; zleza zapomněl, že ona s nřm nepila, a ostavil, když ona, bš obědu na jeho pšduvání zpřav mšdu zruva pšdu rnu rnu. Šel se svall do postle, nšdu ješ dšdu ušlil na dšdu rnu pšdu do saní.

Na Čalganem se zleza rozvřelí praví vřelky svatověho vřelví... (dokončení)

Redakce, administrace a expedice nacházejí se v Praze II., Myslíkova ulice číslo 162. Poštovní spojitelná číslo 96.962. Telefon 2122-c. K záležitostem pracovním vyhledávejte si vždy složku listu polkovní sportovní; všechny obnosy pracovní zastávají se na adresu: Administrace časop. „Zář“, Praha II. č. 162, 15 n.

ZÁŘ

Majitel: Tiskový výbor Československé strany sociálně demokratické.

Předplatné v Rakousku ročně K 2 08, do Německa ročně K 2 60, do jiných států ročně K 3 64. Při předplatění nejméně 10 kusů exemplářů za 2 hal.

Jednotlivá čísla v drobném prodeji za 2 haléře.

Vychází každý čtvrtek.

2 hal. Týdenník pracujícího lidu. 2 hal.

Reklama se nezalpuje a nefrančí a přikládá se k ní adresa s původního obalu, jedná-li se o obsah zásluky. Za inseráty a zásluky redakce nezodpovídá. Předplatné a inseráty přijímají se v krámě nakladatelství „Zář“, Praha II., Myslíkova ulice 162, od 8 hod. ráno do 7 hod. večer. V neděli se neřáduje; ve svátek se řáduje pouze dopoledne v krámě. Služnosti posílaje jediné na adresu: Karel Cílek, Praha VII. č. 841.

Jak umírají ruské revolucionářky

K smrti odsouzené oběti carské hrůzovlády hledí vymanit se ze špinavých prstů katových a příšerného čekání na popravu dobrovolnou smrti. V tom jim pomáhají jejich spolehžatové a tyto sebevraždy jsou často prováděny přede zraky soudruhů.

V září 1908 byl ve vězení v Kijevě uvězněný estonský žurnalista Endel Horn, odsouzený pak k nucené práci. V soudní věci byla k smrti odsouzená revolucionářka Matrena Priuková, vesnická učitelka, která ze soustrastí s lidem šťastnila se politické činnosti. Poprava její byla dlouho odkládána a rozhodla se proto, že se sama otráví. Dva její přátelé, odsouzení rovněž k smrti, opatřili si jed a předali ho část Hornovi, aby ho dodal Naji, jak jí přátelé nazývali. Stalo se, a Horn v doptise své nevěstě poplazuje to následovně:

„Čekal jsem včera, jak dlouhý den to byl, plný trýzní. Když se u nás uložil všichni k spánku, otevřel jsem nozem otvor do vedlejší cely, udeřil jsem zdi a zamazaný dosud hlinou... Za několik minut spatřil jsem světlo v její celi... Přikročila k otvoru a zavolala mé jméno. O bože! Já jsem jí musil jej podat... Cítím, jak snímá můj dar s tyčky... Pak jsem jí podal dvě psaní. Po celou dobu patřil jsem dychtivě otvorem. Cetla. V téže době tážal se Štěpán v kasematě, abych se Naji zeptal, kdy užije jedu, aby mohl zemřít stejnou dobou s ní... Jaká láska! Milovali se... Ketězy říci. Docetla tedy...“

Nejnítější! Mluvil jsem s ní dlouho a psaní ještě doplnil. Na konec jsem jí poprosil, aby odstoupila trochu od otvoru, abych ji mohl spatřit, a uviděl jsem její hezky, čistou, drobnou obličej. Jak šťasten jsem byl! Hleděla na mne a smála se tise, tise... „Endle, slyšís, smějí se.“ „Ano, Najo, slyším. Co je ti? — Je to tak směšné, že se zde smlouváme, že můžeme spolu ještě promluvit.“ Pak se ptala, jak je a tebou. Kde je Anatol a kdo krajan? „Sdíel! Nadje mé pozdravy a polbení!“ Pak odstoupila. Po chvíli přistoupila opět k otvoru. „Štěpán se táže „kdy?“ — „Dnes, po vystřídání.“ — „Odpověď.“ „Působí jed?“ — „Ano, drahá. Více ti dát nemohu.“ Tu dostal jsem se do strašného rozčlenění. Vlastníma rukama musil dát jed drahé přítelkyni, a ona tak ráda by ještě žila. To bylo hrozné... „Nerozdějí se, Endele.“ pravila. Mlčel jsem, co ona něco pravila. Konečně se mne tážala, jak má jedu užít. „Rozetř ji s trochou vody.“ — „Dobře, učiním tak.“ Vzdalila se.

Po vystřídání stráží zaznělo klepání na zdi, přikročil jsem. „Užij hned jedu, Endele, nemám žádné vody! Jak je to a hochem?“ tážala se. „Myslím, že už je konec.“ — „Žij blaze!“ — „Žij blaze, má drahá!“ Zastech jsem šustot její šatů, zařinčení řetězů. Pak nastalo ticho. „Najo, požíla's jedu?“ — „Ano, žij blaze!“ — „Žij blaze, drahá...“ Několik vteřin bylo hluboké ticho, pak počala prudce dýchat. Ozvaly se vzdechy... Pak slabě dýchání. Konečně silně sténání... Uplný křik. Ticho, zemřel člověk!... Drahé Naji není více. Není to pravda! Pravím, že je dosud s námi, se všemi, kdo jí mluvali. Budeme jí žít...“

Z dokladů, sebraných ruským spisovatelem W. Korolenkem.

Přeložil Josef Zinkovský.

V právoedu dvou četníků jel jsem do městečka N. Toto zapadlé město v dávném východním Rusku bylo určeno pro pobyt mých nebezpečných „politikůvých dobrodůvců“ a záleželo tam smělé oběti ruské zvlášť volně žiti, byly přece všechny pod nejšťastnějším policejním dozorem, takže každé volnější hnutí bylo přímo bratřími kratochy v zárodka utlučeno. Byli jsme od stanoveného místa ještě daleko, když jsem sněhova bouře zneškodnila další cestu. S největším napětím sil našich koní podarilo se nám dostat se do nejbližší postrovní stanice a malá dva občerstvení přivodily komandovaly. Snažil jsem se vyhnout arzenálem zbraní a setřásat se sebe snůh, vystoupili četníci z kibitky a vzali mě „zvláštně“ do svého středí; za to mě militantické eskorty vystoupily jasně do začarém, temném rávu, chudoucký a nepřítomný byl smích těchto úžoby: stará selka rozžala právě kahanec, aby ranními tmy aspoň poněkud osvětila.

— Máte něco k jídlu, hábo? tázal se hrubě tlačen z mých pravodůvců.

— Nemáme nic...

— Budeš mít aspoň rybu? Máte zde přece vsičkou řeku.

— Úředák pak? Leboť je teka jako po vyřinění.

— No, jak přines hrabory.

— Hrabory všechny zintřily.

— Čert te vezmu... bratře, co tu je!

Selka přinesla chléb a cibuli, byl to i sanovár a nakulil jsem se, tak aspoň borškem čajem zahřát. Zatím naděšila mne. Vytá větru a víření chumelice vykulily až do úžoby a působily na mou mysl ještě hlnivěji než dosud.

Musli jsme zde přenacovat. Rozhodl jsem se již prodati celou noc na svém loži, jež narušovalo ze slámy a ovčilo kozichu jako příkrývky. Starší brzy usnul; avšak zdálo se, že druhý četník, svobodník dosti sympatický chlapec, se skoro inteligentním občerstvením nespí.

Po dlouhém mlčení se obrátil, tleskával se Gavrilov, ke mně slovy:

— Blahorodi také nespíš?

— Nemohu spát, odpovídal jsem.

Nesoum doba pohnavala opět ticho; slyšel jsem však, že Gavrilov nespí; má asi také myslénky v hlavě, že Gavrilov nespí... neboť mumlal čas od času nesrozumitelná slova před sebe. A opět mne oslovil:

— Divíš se, blahorodi...

— No, vám, blahorodi. Jste mladý člověk, slechtický, vzdělaný, to jest na vás líheď vidět, a jaký život musíte teď vésti...

— Co pak myslíš?

— To není záduš život pro vaše blahorodi, spát s četníky ve spinavé jizbě... a což teprve v N...

— Čemu? táži se.

— Co k čemu si však kazíte svůj vlastní život? Mého blahorodi nechtai těch nebezpečných věcí stranou... To nevede k dobrému...

— Vis, Gavrilove, co je to „přesvědčení“?

— Na ovšem, blahorodi, přesvědčení... přesvědčení... to jest velmi hezké... Ale jak je vám, když obetujete celé své srdce a...

— A ty, Gavrilove, jsi stastný?

— Kdyby jen nebylo té prokleté služby... Náhodně se pro službu; mám velmi měkké srdce... Voják nesmí mít srdce...

Blázno mne velice, že jsem oběvil pod tímto vojenským pláštěm lidské srdce a lidské citění. — Jsi volákem a konáš svou službu... to jest přece tvoja povinnost.

— Ano, blahorodi, služba jest povinností, ale mé srdce pro to není... Já, pro náša... in se to myslím, není to jest, tak že „odpovídá“... avšak už několik slaven... úřední tože...

A tu asi měl snáď na konce útrpnost?

— Dějeť teď pozor, blahorodi, co vám bude vyprávět...

Při těchto slovech se Gavrilov posadil a poslouchal velmi pozorně, za něho představený se koval, opravdu sám, než se nechtěl býti slyšen, sčítal staršího ukřehlá vyprávěti se a žal.

— To byla, blahorodi, má první služba; na to buď do smrti namatovat. Před dvěma lety byl jsem po prvé předán šikovatel... právě tak jako dnes. Major nas dal jedinou dne k sobě mvolat a řekl mněmu představenému: Dnes se musíte vrátit vyprávět na cestu, doprovoďte je, jsou slečna N... slečna, rozumíte mně? Musíte mít v hlavě a dát na slečnu pozor, nesmíte ji v žádném tuho slečnu... Rozumíš, jste mně?

— K službám, pane major, odpovídal jsem, vátel, není to po prvé, že musím cestovat s mladými listy?

— Tedy... s bohem, dost; ředitel vězení vám instrukce a potřebné peníze... s bohem!

A major nás propustil. Drábeho dne přivede k řediteli, v tom byl teprve zabalený... blahorodi vi přes... ženské věci, sakno... avšak i knihy byly s tím, mohlem vše knih než sakno... Slečna, její slyš být velmi vedlára... Komend... byla v službě, předvedna; tak mladá byla jest, skoro dítě, ale krásné, modré oči, pohled ale tak vážný, tak rozbíhající slzy obličej hledí, usta pevně sevřena... A když při převzetí pátědu bylo na tak divně kolem státi, měl jsem tak něco jako útrpnost, to mně muselo věřit, blahorodi.

Byla nám předána.